

Perioodil 2015-2017 starditoetust saanud ettevõtete juhatuse liikmete soolise koosseisu järgi

Starditoetuse andmise eesmärk on aidata kasvupotentsiaaliga alustavaid ettevõtjaid. Toetust ning tuge antakse alustavatele ettevõtjatele, kellel pole varasemat ettevõtluskogemust, kuid kellel on ambitsioonikas äriplaan ning vajalikud teadmised ja oskused, et seda realiseerida.

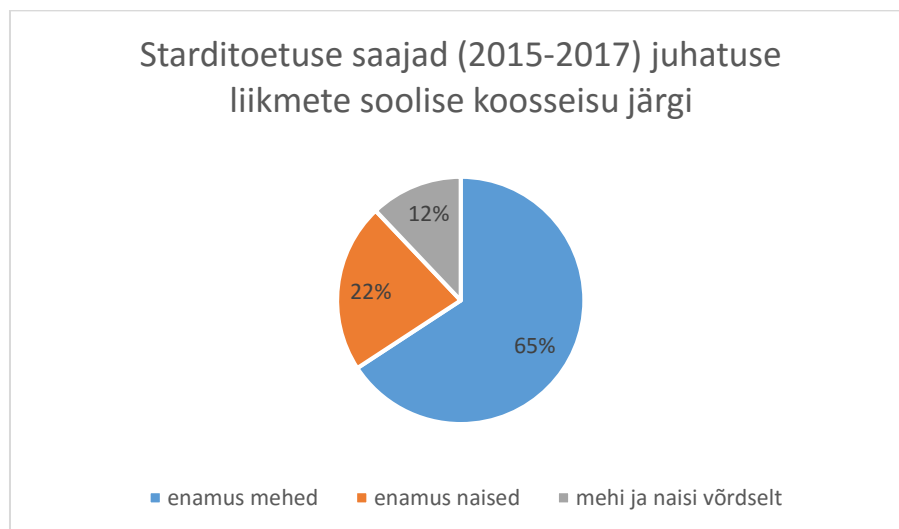
Oluline sihtgrupp on naised, kel puudub varasem ettevõtluskogemus; noored, kes pole jõudnud veel oma ettevõtet alustada, aga ka eakamad, kes on varasemalt palgatöötajana tegutsenud.

Statistikaameti andmetel oli 2015. aastal naiste osakaal ettevõtjate hulgas 34,5% ning kõigist 2014. aastal asutatud ettevõtetest moodustasid naiste poolt loodud ettevõtteid vaid 28,53%.

Globaalse ettevõtlusmonitooringu 2016/2017 naiste ettevõtlust käsitleva eriraporti¹ järgi on Eestis naiste varase faasi ettevõtlusaktiivsus võrreldes 2014. aastaga kasvanud kolmandiku võrra ning üle poole uuringus osalenud naistest Eestis on veendunud, et neil on head võimalused ettevõtlusega alustamiseks. Uuringus tuuakse samuti välja, et enam kui kolmandik Eesti alustavatest naissoost ettevõtjatest on orienteeritud ettevõtte kasvule, sh laienemine välisturgudele.

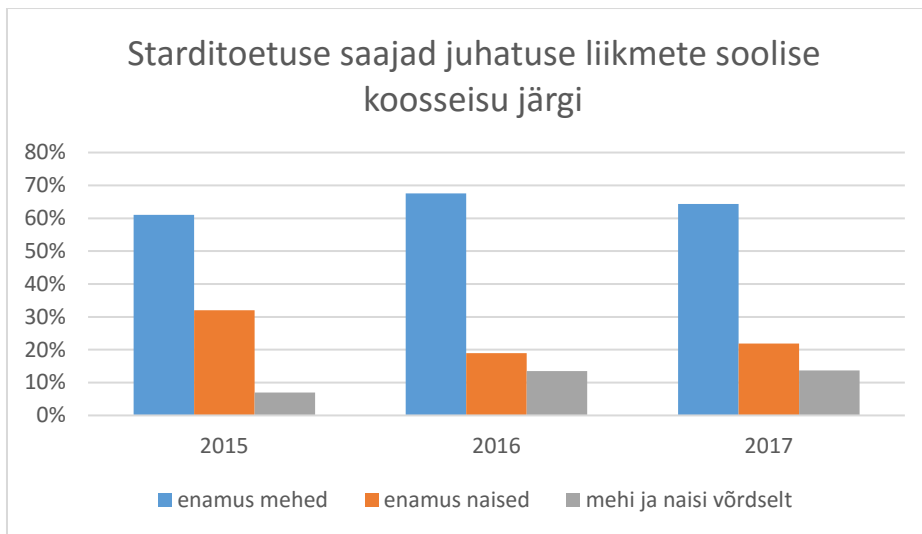
Milline on naiste juhitud ettevõtete osakaal EASist starditoetust saanute hulgas? Kas starditoetuste saajate hulgas on märgata naiste juhitud ettevõtete suuremat aktiivsust? Analüüsis on võetud aluseks ettevõtete juhatuste sooline koosseis kuna ettevõtete omanike kohta on andmete kättesaamine keerulisem ning enamasti on ettevõtete omanikud esindatud ka juhatuse koosseisus.

Perioodil 2015 kuni oktoober 2017 on EAS-i poolt jagatud starditoetust ettevõtlusega alustamiseks 228-le ettevõttele. Selles ajavahemikus oli kõigi starditoetuse saajate hulgas neid ettevõtteid, kus juhatuses on naised enamuses, ainult 22%.

¹ Global Entrepreneurship Monitor. Women's Entrepreneurship 2016/2017 Report, <http://www.gemconsortium.org/report>

Suurim oli naiste juhitud ettevõtete osakaal 2015. aastal (32%) ja väikseim 2016. aastal (19%).

Naiste juhitud ettevõtetes tegutsetakse enim toiduainete tootmise ja toitlustuse (27% ettevõtetest) ning meditsiini valdkonnas (12%), kuid esindatud on ka nn traditsiooniliselt meeste tegevusaladeks peetavad valdkonnad nagu IT, transport ja ehitus. Samuti tegutsetakse tekstiilitööstuse, ilutoodete, multimeedia jt valdkondades.

Meeste juhitud ettevõtted on enim esindatud: ehituse (19%), toiduainete tootmise (eeskätt jookide tootmine) ja toitlustuse (15%), puidutööstuse ja IT valdkonnas (9%) ning järgnevad spordi ja vaba aja teenused, metallitööstus ja energeetika valdkond (4-6%-ga). Meeste juhitud ettevõtetes esineb rohkem orienteeritust nn traditsiooniliselt meeste erialadeks peetud tegevusvaldkondadele (nagu ehitus, puidu- ja metallitööstus) kui naiste juhitud ettevõtetes nn traditsioonilistele naiste tegevusvaldkondadele.

Meeste ja naiste juhitud ettevõtetele eraldatud keskmised toetussummad aastate lõikes oluliselt ei erine. Naiste juhitud ettevõtete hulgas on rohkem neid, kellele on eraldatud toetust maksimummääras (2015.aastal 71% ja 2017. aastal 81%). Meeste juhitud ettevõtete hulgas jääb aastate lõikes maksimummääras toetust saanute osakaal 52-59% piiresse.

Eraldatava toetuse maksimaalne suurus on 15000 eurot. Keskmine toetussumma ettevõtte kohta on aastate lõikes natuke tõusnud.	2015	2016	2017
Keskmine toetussumma	13958	14122	14710
Naiste juhitud ettevõtetele eraldatud keskmine toetussumma	14271	13770	14840
Meeste juhitud ettevõtetele eraldatud keskmine toetussumma	13732	14193	14693
Keskmine toetussumma, mis on eraldatud ettevõtetele, kus juhtkonnas on naine ja mees võrdselt	14990	14264	14583

Kuna andmed toetuse taotlejate kohta ei ole avalikult kättesaadavad, siis antud analüüsis ei vaadelda erinevusi naiste ja meeste juhitud ettevõtete toetuse taotlemise aktiivsuses ja toetuse saamise edukuses. Ettevõtlusvaldkonna uuringute läbiviimisel tasuks neid küsimusi siiski uurida, sest varasemate uuringute põhjal saab väita, et naistel on keerulisem ettevõtlusega alustamiseks ja ka oma ettevõtte laiendamiseks rahastust leida.